

Samenvatting/ Management Summary Innovatiecontract Topsector Logistiek

De Uitvoeringsagenda voor de Topsector Logistiek beslaat alle activiteiten en initiatieven op het gebied van ontwikkelingsprojecten, valorisatie projecten, toegepast onderzoek en fundamenteel onderzoek, die bijdragen aan de ambitie om Nederland een blijvende internationale toppositie in de logistiek te bezorgen, zoals beschreven in de Partituur naar de Top. Daarmee wordt de ambitie gerealiseerd om er voor te zorgen dat Nederland in 2020 een internationale toppositie heeft (1) in de afwikkeling van goederenstromen, (2) als ketenregisseur van (inter)nationale logistieke activiteiten, en (3) als land met een aantrekkelijk innovatie- en vestigingsklimaat voor het verladende en logistieke bedrijfsleven.

In januari en februari zal het Strategisch Platform Logistiek (Topteam Logistiek) zich inspannen om verder commitment bij bedrijven te expliciteren en te formaliseren (intentieverklaringen). Bij de inhoudelijke uitwerking van de voorliggende Uitvoeringsagenda zijn reeds meer dan honderd organisaties betrokken (zie Bijlage 1). In reeds lopende projecten die bijdragen aan de actieagenda zijn ruim 300 bedrijven betrokken.

De Uitvoeringsagenda voor de Topsector Logistiek bestaat uit zes innovatie-roadmaps: Neutraal Logistiek Informatie Platform (NLIP), Synchronodaliteit, Douane, Cross Chain Control Centers (4C), Servicelogistiek en Supply Chain Finance. In de innovatie-roadmaps staan alle activiteiten in de gouden driehoek (bedrijven, kennisinstellingen en overheid) die nodig zijn voor het realiseren van de ambitie uit de Partituur naar de Top, inclusief de lopende projecten die daaraan bijdragen. Deze actielijnen leiden naar het onderstaande toekomstbeeld :

1. Neutraal Logistiek Informatie Platform (NLIP)

In 2020 communiceren (alle) bedrijven en overheden op gestandaardiseerde wijze onderling en met elkaar via het NLIP. Het open marktplatform en het Single Window Handel & Transport (SWH&T) zijn op elkaar aangesloten en delen data met behoud van controle (integriteit en privacy) door de eigenaar, die bepaalt wie onder welke voorwaarden beschikking krijgt over zijn data. Marktpartijen hebben vele commerciële apps ontwikkeld die zijn aangesloten op het open ICT platform, die bijvoorbeeld synchronodale planning ondersteunen. Ook overheden hebben apps ontwikkeld voor bijvoorbeeld de afstemming van inspecties.

De eigendomsstructuur van het open marktplatform is geregeld tussen markt en overheid in een pps-constructie. Het aanleveren van verplichte gegevens aan overheden is zoveel mogelijk gratis. Voor de overige data-uitwisseling is een tariefstructuur ontwikkeld.

2. Synchronodaliteit

In 2020 bieden dienstverleners synchronodale vervoersconcepten aan, waarin verladers op basis van a-modale prestatiecriteria worden bediend en het op ieder tijdstip mogelijk is om flexibel te switchen tussen de verschillende modaliteiten. Dat is nu nog nauwelijks het geval omdat de verschillende modaliteiten fundamenteel (lijken te) verschillen in juridische status, boekingsproces en vervoersprestatie. Er zijn nieuwe businessmodellen ontwikkeld en getest. In deze modellen wordt rekening gehouden met betalen voor prestatie, verdelingsmechanismen voor kosten en opbrengsten, en internalisering van (positieve en negatieve) externe effecten. Nieuwe stabiele samenwerkingsconcepten, op basis van wederzijds geaccepteerde mechanismen voor de verdeling van kosten, zijn de basis voor synchronodale vervoersconcepten. Synchronodaal Transport levert een grote bijdrage aan duurzaamheid, door de betere benutting van infrastructuur en modaliteiten.

3. Douane (uitbouwen leidende positie douane door stroomlijning en vereenvoudiging)

Handelsfacilitatie door vermindering van regeldruk is één van de belangrijkste redenen voor bedrijven om juist Nederland als gateway voor Europa te kiezen. Het succes van de handelsfacilitatie in Nederland is gebaseerd op een samenwerking tussen de douane en het bedrijfsleven, die uniek is in Europa. In deze tijden van fundamentele verschuivingen in de wereldeconomie, is het essentieel om deze handelsfacilitatie nog verder te ontwikkelen, en zodoende onze positie als gateway voor Europa uit te bouwen.

4. Cross Chain Control Centers (4C)

Het is de ambitie van de Topsector Logistiek om de Nederlandse positie in ketenregie en -configuratie duurzaam te versterken. Dat kan onder andere door het ontwikkelen van Cross Chain Control Centers (4C): regiecentra van waaruit meerdere supply chains gezamenlijk gecoördineerd en geregisseerd worden met behulp van de modernste technologie, geavanceerde software concepten en supply chain professionals. Het gaat niet alleen om de regie over fysieke goederenstromen, maar ook om informatie en financiële stromen, zoals 'forecasting', 'financial engineering' en datamanagement. In 2020 zal de toegevoegde waarde in de export rondom ketenregie 10 miljard euro bedragen.

5. Servicelogistiek

In 2020 staat Nederland wereldwijd aan de top in kennis en kunde over Service Logistiek, en is dit, naast de aanwezigheid van de beide mainports, een beslissende factor voor bedrijven om hun regie over servicelogistiek in Nederland te plaatsen. Service Logistiek gaat over alle logistieke activiteiten die nodig zijn om veelal kapitaalintensieve systemen, gedurende hun hele levenscyclus - tot en met eventuele buitengebruikstelling en/of hergebruik - optimaal en ongestoord te laten functioneren. Servicelogistiek levert een belangrijke bijdrage aan de service economie waarnaar veel westerse economieën zich ontwikkelen en is daarnaast bij uitstek gericht op duurzaamheid.

6. Supply Chain Finance (SCF)

SCF gaat over het optimaliseren van de financiering tussen bedrijven en het integreren van financiële processen tussen klanten, leveranciers en logistieke en financiële dienstverleners, om waarde te creëren voor alle deelnemende bedrijven. Het is belangrijk om te zien op welke manier in- en externe samenwerking in de supply chain, waarbij nieuwe financieringsconcepten worden gebruikt, kan bijdragen aan het verlagen van het werkkapitaal en de financieringskosten van de goederenstromen, en hoe dat voordelen kan opleveren voor operationele beslissingen.

Human Capital Agenda

Sleutelfactor voor het realiseren van de uitvoeringsagenda is de Human Capital. Tegelijkertijd met de uitvoeringsagenda wordt een Human Capital Agenda Logistiek ingediend.

Duurzaamheid

Uitvoering van de actielijnen levert de volgende bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen van overheid en bedrijfsleven:

- Verminderen van de negatieve effecten als congestie en geluidsoverlast, en efficiënt gebruik van de publieke ruimte en infrastructuur en hergebruik van middelen.
- Het kiezen van de meest effectieve en duurzame modaliteit en het bundelen van lading bij vervoer en opslag en de daarmee gepaard gaande verhoogde beladingsgraad.
- Betere benutting van en afstemming tussen de verschillende modaliteiten waardoor er minder onnodig leeg gereden en gevaren wordt en er minder uitstoot is van CO₂, NO_x en fijnstof.
- Het verbeteren van de afstemming tussen partijen in de keten waardoor onnodige vervoerskilometers worden vermeden, de vervoerssnelheid kan worden aangepast op het verwachte aankomstmoment en wachttijden worden gereduceerd.

Maatschappelijke vraagsturing

De maatschappelijke vraagsturing van NWO, TNO en de GTI's op het gebied van 'Mobiliteit/Bereikbaarheid' is ondergebracht bij de Topsector Logistiek, om zo kennis maar vooral innovatie zo veel mogelijk ten dienste te stellen aan de agenda's van deze Topsector. Hierdoor komen de kennis- en innovatiebehoeften voor het versterken van de Topsector Logistiek ('Partituur naar de Top') én voor een robuust, veilig en duurzaam mobiliteitssysteem samen en is synergiewinst mogelijk. Meer dan in eerdere jaren wordt in de Maatschappelijke agenda voor Mobiliteit specifiek aandacht besteed aan de voor de Topsector Logistiek benodigde netwerken en eisen (gebruikersgroep goederenvervoer).

Financiën

In de concept begroting is het benodigde budget weergegeven per actielijn tot en met 2016. Het totale gewenste budget komt op ruim €155 mln. Dit budget is afkomstig uit de gouden driehoek en bevat zowel de reeds gecommiteerde en gestarte projecten als extra benodigd budget. De

begroting wordt jaarlijks bijgesteld op basis van de vorderingen in de actieagenda. Voor het extra benodigde budget staan alle partijen aan de lat. Op dit moment (december 2011) kan door geen van de partijen commitment voor extra budget worden afgegeven. Op basis van het commitment van bedrijfsleven, kennisinstellingen, Rijk, en regio wordt in het eerste kwartaal 2012 de begroting aangepast aan de daadwerkelijk beschikbare middelen, en zal indien dit minder is dan de huidige begroting, ook de ambitie moeten worden aangepast.

Aandachtspunten

- Het beschikbare financieringsinstrumentarium is niet in alle gevallen geschikt voor de ondersteuning van de Uitvoeringsagenda van de Topsector Logistiek. In de regelingen WBSO en RDA wordt uitgegaan van een definitie van speur- en ontwikkelingswerk gestoeld op technologische innovatie. Veelal gaat het bij innovatie in de logistieke sector echter om het ontwikkelen van innovatieve nieuwe dienstenconcepten, hetgeen niet valt onder technologische vernieuwing, tenzij in de definitie van technologische vernieuwing expliciet innovaties rondom ICT, modellering, en nieuwe bedrijfsmodellen worden opgenomen. De WBSO (en daarmee ook de RDA en de RDA+) is om die reden slechts toepasbaar voor een deel van de projecten en soms ook slechts voor bepaalde onderdelen van een project. Het Topteam Logistiek vraagt daarvoor aandacht en gaat graag in overleg met EL&I over het creëren van kansen voor Logistiek.
- Ten opzichte van de andere topsectoren die vrijwel alle al meer dan tien jaren middels TTI's samenwerken op het gebied van innovatie, is deze traditie in de logistieke sector nog zeer jong. Het risico is de logistieke sector al bij het begin op achterstand staat bij het benutten van generieke instrumenten die in competitie met de meer gevestigde topsectoren moeten worden verkregen.
- Het is van belang om vanuit de Nederlandse overheid te blijven zorgen voor matchingsmogelijkheden ten bate van optimaal gebruik van de Europese fondsen.

Governance

Het Strategisch Platform Logistiek voert op afstand regie op het realiseren van de Uitvoeringsagenda. Per actielijn zijn Stuurgroepen of een interventieteam opgericht. De onderzoeksprogrammering vindt vanaf 2013 plaats in het Topconsortium voor Kennis en Innovatie (TKI) dat zal voortbouwen op het huidige TTI Dinalog, waarin het bedrijfsleven voor vraagsturing zorgt.